

Vergaderjaar 1996–1997

25 356

Wijziging van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Ministerie van Financiën (IXB) voor het jaar 1997 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota)

Nr. 2

MEMORIE VAN TOELICHTING

ALGEMEEN DEEL

Door middel van dit wetsvoorstel wordt voorgesteld de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het ministerie van Financiën (IXB) voor het jaar 1997 te wijzigen.

De mutaties die tot deze wijzigingen leiden zijn in de Voorjaarsnota 1997 aangekondigd.

De aansluiting tussen de Voorjaarsnota-mutaties en dit wetsvoorstel is als volgt (x f 1 mln.):

Uitgaven

Aangekondigd in de Voorjaarsnota	+ 131,9
Verwerkt in dit voorstel	+ 131,9

Ontvangsten

Aangekondigd in de Voorjaarsnota	+ 4 062,6
Verwerkt in dit voorstel	+ 4 062,6

In de onderstaande overzichten zijn de belangrijkste beleidsmatige verschuivingen ($\geq$ f 1 mln.) ten opzichte van de ramingen in de ontwerp-begroting opgenomen.

Beleidsmatige wijzigingen ten opzichte van de ramingen in de ontwerp-begroting 1997 (x f 1000)

Uitgaven

Artikel/mutatie		1997
01.14	Diverse uitgaven	
	– opcenten motorrijtuigenbelasting	+ 40 000
02.01	Muntwezen	
	– uitgifte munt Marshall-plan	+ 5 000
04.01	Personeel en Materieel Belastingdienst	
	– invoeringskosten Euro	+ 16 000
	– bijdrage voor containerscanner	+ 5 800
	– overkomst CDIU naar Financiën	+ 7 298

Verplichtingen

Artikel/mutatie		1997
03.07	Garanties aan DNB	
	– uitbreiding leenfaciliteit IMF	+ 1 266 398
	– krediet Bank Ned.Antillen	+ 100 000
03.11	Wet Herverzekering Investerings	
	– verhoging garantieplafond	+ 500 000

Ontvangsten

Artikel/mutatie		1997
01.04	Afdracht SENS	
	– amendement van Nieuwenhoven	+ 10 000
02.12	Rente en aflossingen diverse leningen	
	– aflossing ING obligatielening	+ 313 489
04.03	Ontvangsten uit werkzaamheden Belastingdienst	
	– indexering perceptiekosten	+ 27 600
04.04	Bijdrage EU inningskosten	– 19 000

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Wetsartikel 1 (uitgaven/verplichtingen)

01.01 Personeel en materieel kernministerie

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	verplichtingen	uitgaven
	1997	1997
Stand ontwerp-begroting 1997	252 058	252 058
mutatie	+5 914	+ 5 814
Stand 1e suppletore begroting 1997	257 972	257 872

Verplichtingen

Specificatie mutatie (x f 1000):

- toedeling van een deel van de eindejaarsmarge 1996 ten behoeve van extra sociale lasten in 1997 door een verandering in de wijze van verantwoorden en ten behoeve van het project ter invoering van Windows op het kernministerie		+ 2 600
- uitbreiding van het corps buitenlandse attachés met een functionaris bij de Midden-Oostenbank (financiering HGIS) en loonbijstelling		+ 265
- overheveling van de begroting van Binnenlandse Zaken naar departementen in het kader van de uitdeling van de IVOP-budgetten (vervolg op eerdere uitdelingen; nu structureel vanaf 1997)		+ 2 380
- overheveling van de begroting van Sociale Zaken en Werkgelegenheid ten behoeve van uitbreiding van de EDP-audit pool		+ 180
- overheveling van de begroting van Verkeer en Waterstaat in verband met de overdracht van het beheer van Zuidelijk Flevoland aan Domeinen		+ 814
- overheveling naar de begroting van de RGD in verband met huisvestingsprojecten		- 258
- overige mutaties		- 67
		+ 5 914

Uitgaven

Voor een toelichting op de uitgaven wordt verwezen naar de toelichting op de verplichtingen. Het verschil tussen de verplichtingen- en de uitgavenmutatie van f 0,1 mln. betreft de post «overheveling naar de begroting van de RGD in verband met huisvestingsprojecten» (zie hierboven). Door fasering van de verplichtingen voor één van de huisvestingsprojecten door de RGD bedraagt de verplichtingenmutatie - 258 en de uitgavenmutatie - 358.

01.03 Loonbijstelling

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	verplichtingen	uitgaven
	1997	1997
Stand ontwerp-begroting 1997	0	0
mutatie	+ 21 605	+ 21 605
Stand 1e suppletore begroting 1997	21 605	21 605

De mutatie heeft betrekking op de toedeling van de aanvullende post loonbijstelling naar departementen en heeft betrekking op de kabinetsbijdrage in verband met het arbeidsvoorwaardenakkoord per april 1997.

De verdeling van de loonbijstelling zal in de 2e suppletore begroting worden opgenomen.

01.04 Prijsbijstelling

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	verplichtingen	uitgaven
	1997	1997
Stand ontwerp-begroting 1997	0	0
mutatie	+ 32 259	+ 32 259
Stand 1e suppletore begroting 1997	32 259	32 259

De mutatie betreft de toedeling van de prijsbijstelling aan de begroting IXB vanuit de aanvullende post prijsbijstelling.

De verdeling van de prijsbijstelling zal in de 2e suppletore begroting worden opgenomen.

01.05 Onvoorzien

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	verplichtingen	uitgaven
	1997	1997
Stand ontwerp-begroting 1996	20 000	20 000
mutatie	+ 22 760	+ 22 760
Stand 1e suppletore begroting 1997	42 760	42 760

Specificatie mutatie (x f 1000):

-	Van de aan de begroting toegevoegde eindejaarsmarge (f 40,4 mln.) is f 14,74 mln. toegevoegd aan het uitgavenartikel 04.01 (personeel en materieel Belastingdienst) en f 2,6 mln. aan het uitgaven-artikel 01.01 (personeel en materieel kernministerie). Het resterende deel wordt geparkeerd op dit artikel ten behoeve van de oplossing van potentiële knelpunten in de uitvoering	+ 23 060
-	Als bijdrage aan de viering van het Marshall-plan is vanuit dit artikel f 0,3 mln. overgeboekt naar de begroting van Buitenlandse Zaken	- 300
		+ 22 760

01.13 Uitgaven Bureau Schade-afwikkeling

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	verplichtingen	uitgaven
	1997	1997
Stand ontwerp-begroting 1997	6 625	6 625
mutatie	+ 300	+ 300
Stand 1e suppletore begroting 1997	6 925	6 925

Op basis van de trend van de laatste jaren wordt de raming van de verwachte schade-uitkeringen bijgesteld met f 0,3 mln. Hieraan ligt een stijging van het aantal kleine cascochades ten grondslag, alsmede een stijging van de gemiddelde schadelast terzake van de aansprakelijkheid voor personen- en zaakschade. Hier staat overigens ook een hogere raming van verhaalde schades op aansprakelijke derden tegenover (zie ontvangstenartikel 01.08).

01.14 Diverse uitgaven

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	verplichtingen	uitgaven
	1997	1997
Stand ontwerp-begroting 1997	168	168
mutatie	+ 40 000	+ 40 000
Stand 1e suppletore begroting 1996	40 168	40 168

De invoering van de wet op de motorrijtuigenbelasting 1994 heeft geleid tot een vertraagde inning van deze belasting. Als gevolg daarvan zouden de provincies in 1996 een bedrag van f 52,5 mln. minder aan opcenten ontvangen, waarvoor ze eind 1996 een voorschot hebben ontvangen ten laste van een rekening buiten begrotingsverband (derdenrekening). Verwacht werd dat deze vertraging ingelopen zou worden in 1997. Dit is slechts gedeeltelijk (voor f 12,5 mln.) gerealiseerd. Derhalve is in deze suppletore begroting een mutatie van f 40 mln. opgenomen.

02.01 Muntwezen

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	verplichtingen	uitgaven
	1997	1997
Stand ontwerp-begroting 1997	12 390	12 390
mutatie	+ 5 000	+ 5 000
Stand 1e suppletore begroting 1996	17 390	17 390

In 1997 wordt naar aanleiding van de viering van het Marshall-plan een zilveren f 10-munt uitgegeven. De uitgaven hebben betrekking op de aankoop van zilverrondellen, productie-, distributie- en promotiekosten.

03.04 Deelneming in het kapitaal van multilaterale ontwikkelingsbanken

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	verplichtingen	uitgaven
	1997	1997
Stand ontwerp-begroting 1997	180 000	489 650
mutatie	- 72 200	
Stand 1e suppletore begroting 1997	107 800	489 650

Verplichtingen

Begin 1997 zijn de onderhandelingen over de zevende middelen-aanvulling van het Aziatische ontwikkelingsfonds (AsDF) afgerond. Overeenstemming is bereikt over een totale aanvulling van \$ 6,3 mld. Het Nederlandse aandeel in de donormiddelen bedraagt \$ 65,6 mln.; op grond van een koers van de dollar ten opzichte van de gulden van \$ 1 = f 1,64 betekent dit een Nederlands aandeel in guldens van f 107,8 mln. De eerste betaling vindt plaats in 1998. In de ontwerp-begroting was een stelpost van f 180 mln. opgenomen, zodat de mutatie - f 72,2 mln. bedraagt.

03.07 Garanties aan De Nederlandsche Bank

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	verplichtingen	uitgaven
	1997	1997
Stand ontwerp-begroting 1997	0	0
mutatie	+ 1 266 398	
Stand 1e suppletore begroting 1997	1 266 398	0

Verplichtingen

Specificatie mutatie (x f 1000):

- garantie aan De Nederlandsche Bank (DNB) in verband met krediet aan Bank Nederlandse Antillen (BNA): in maart 1997 is het IMF-aanpassingsprogramma voor de Nederlandse Antillen van start is gegaan. Een overeenkomst tussen De Nederlandsche Bank en BNA over een voorzorgskrediet van maximaal f 100 mln. dient als ondersteuning van dit programma. Het krediet wordt beschikbaar gesteld in vijf tranches op voorwaarde van een goede uitvoering van het IMF-programma. De Staat garandeert het krediet, eventuele verliezen worden verwerkt op de KabNA-begroting + 100 000
  - garantie aan DNB in verband met deelneming in het IMF: in 1997 zijn de onderhandelingen over de Nieuwe Leningsvoorwaarden (New Arrangements to Borrow, NAB) voor het IMF afgerond. Op grond van deze overeenkomst kan het IMF in uitzonderlijke omstandigheden max. SDR 34 mld. lenen van 25 lidstaten, waaronder Nederland. Op grond van de garantieovereenkomst zal de Staat eventuele verliezen van DNB uit hoofde van het beheer van de deelneming in het IMF vergoeden. De reeds bestaande garantieverplichting (f 13,4 mld.) wordt ten gevolge hiervan uitgebreid met f 1,17 mld. + 1 166 398
- 1 266 398

03.10 Exportkredietverzekering

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	verplichtingen	uitgaven
	1997	1997
Stand ontwerp-begroting 1997	25 000 300	226 000
mutatie	- 300	- 100 000
Stand 1e suppletore begroting 1997	25 000 000	126 000

Verplichtingen

De mutatie betreft een administratieve correctie.

Uitgaven

De schade-betalingen in 1997 vallen naar verwachting aanzienlijk mee, doordat een aantal landen hun lopende verplichtingen blijven nakomen in tegenstelling tot eerdere verwachtingen.

Meerjarig zijn uitgavenmeevallers verwerkt van f 190 mln. (1998) en f 40 mln. (1999).

03.11 Herverzekering Investerings

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	verplichtingen	uitgaven
	1997	1997
Stand ontwerp-begroting 1997	250 000	0
mutatie	+ 500 000	
Stand 1e suppletore begroting 1997	+ 750 000	0

Verplichtingen

Naar verwachting zullen per 1 juli 1997 de huidige «Wet Herverzekering Investerings 1969» en de «Tijdelijke Regeling Herverzekering Investerings Oost-Europa» (THRIO) worden samengevoegd tot één ministeriële «Regeling Herverzekering Investerings» (RHI). Te zijner tijd zal de Kamer nog per brief hierover geïnformeerd worden.

Het is noodzakelijk om het garantieplafond van deze geïntegreerde regeling, die op de IXB-begroting wordt verantwoord, structureel op te hogen van f 250 mln. naar f 1 mld. Een reden hiervoor is dat de belangstelling voor de regeling is toegenomen. Verder is de regeling verruimd, inzichtelijk gemaakt en zal er meer aangesloten worden bij de investeringsverzekering van de Wereldbank (MIGA).

De verhoging leidt naar verwachting niet tot extra uitgaven, aangezien de schade-ervaringen met de investeringsverzekering zeer gunstig zijn. Sinds 1969 zijn de netto-schades op de WHI nihil. De uitgaven van de RHI worden, net als bij de WHI, «pm» geraamd. Aangezien de RHI per 1/7/1997 ingaat, is de verhoging van het garantie-plafond in 1997 f 500 mln. en komt het totaal uit op f 750 mln., waarvan f 250 mln. WHI en f 500 mln. RHI.

03.13 Deelneming in het kapitaal van Europese banken

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	verplichtingen	uitgaven
	1997	1997
Stand ontwerp-begroting 1997	118 296	16 604
mutatie		+ 439
Stand 1e suppletore begroting 1997	118 296	17 043

Uitgaven

De mutatie wordt veroorzaakt door een verandering van de begrotingskoers van de ECU.

04.01 Personeel en materieel Belastingdienst

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	verplichtingen	uitgaven
	1997	1997
Stand ontwerp-begroting 1997	3 553 160	3 553 160
mutatie	+ 103 708	+ 103 708
Stand 1e suppletore begroting 1996	3 656 868	

Specificatie mutatie (x f 1000):

Wet Onroerende Zaken (WOZ):

De raming voor de kosten WOZ is opwaarts bijgesteld. De redenen hiervoor zijn onder andere het toenemende aantal bezwaarschriften en beter inzicht in de werkelijke uitvoeringskosten bij de gemeenten. Het betreft met name taxatiekosten en kosten voor automatisering

+ 42 000

fiscale maatregelen:

Het betreft de volgende uitvoeringskosten fiscale wetsvoorstellen:

* MRB/BPM	+ 6 161
* energie-investeringsaftrek	+ 1 300
* doorstroom lage lonen	+ 1 000
* afdrachtvermindering HBO	+ 0 300
* huurwaardeforfait	+ 2 500
* MRB vrachtwagens	+ 10 000
	+ 21 261

Euro:

In 1999 moet de Euro, naast de gulden, kunnen worden gehanteerd voor het doen van belastingaangiften. Om de overgang naar het gelijktijdig gebruik van de gulden en de Euro goed te laten verlopen moet de Belastingdienst uitgaven doen op het gebied van automatisering, communicatie, opleidingen, voorschriften en dergelijke

+ 16 000

eindejaarsmarge:

Bij het boeken van sociale lasten wordt per 1-1-97 uitgegaan van een nieuwe systematiek. De verplichtingen en de uitgaven worden in dezelfde maand geboekt, waarvoorheen de uitgaven aan sociale lasten een maand later dan de verplichtingen werden geboekt. Dit betekent dat in 1997 eenmalig dertien maanden sociale lasten moeten worden betaald, i.p.v. 12 maanden. De eindejaarsmarge wordt gebruikt om voor deze extra uitgaven te compenseren

+ 14 740

overgang CDIU:

De Centrale Dienst voor In- en Uitvoer (CDIU) is per 1 januari 1997 van het Ministerie van Economische Zaken (EZ) overgegaan naar de Belastingdienst. EZ heeft hiervoor geld naar de Belastingdienst overgeboekt voor zowel materiële uitgaven als personele uitgaven (in verband met het overkomen van personeel naar de Douane)

+ 7 298

Containerscanner:

Tijdens de Algemene Financiële Beschouwingen in 1996 heeft het kabinet een bedrag van 30 mln. structureel beschikbaar gesteld voor een verdere intensivering van de uitvoering van het Schengen-verdrag. Hierbij is een pakket aan maatregelen tot stand gekomen, waarbij een zwaar accent ligt op de versterking van de controles aan de buitengrenzen. In 1997 is eenmalig een bedrag van 5,8 mln. ter beschikking gesteld aan de Belastingdienst, als bijdrage in de aanschaf van een container-scanner

+ 5 800

Externe overboeking:

– naar VROM/RGD: in verband met onderhoud aan een gebouw en een correctie van een overboeking die bij Najaarsnota 1996 is uitgevoerd

– 1 947

Kosten betalingsverkeer:

Door overeenstemming over een nieuwe kostenstructuur met de BankGiroCentrale en de Postbank is het budget voor de kosten betalingsverkeer aangepast

– 1 609

Douane-attaché Londen:

Uitbreiding van het corps buitenlandse attachés met een douane-attaché op de ambassade in Londen (financiering HGIS)

+ 165
+ 103 708

Wetsartikel 2 (ontvangsten)

A. Niet-belastingontvangsten

01.04 Afdracht Staatsloterij

Opbouw ontvangstenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Ontvangsten
	1997
Stand ontwerp-begroting 1997	161 595
mutatie	+ 10 000
Stand 1e suppletore begroting 1997	171 595

De ontvangstenraming wordt net als in 1996 met f 10 mln. structureel opgehoogd op basis van het gunstige resultaat over 1996 (f 169,4 mln). en verdere positieve omzetverwachtingen bij de Staatsloterij. Voor de jaren 1997 t/m 2000 dienen deze extra opbrengsten (jaarlijks f 10 mln.) ter dekking van uitgaven voor cultuur naar aanleiding van de motie-Van Nieuwenhoven.

Per 1 januari 1997 is de vergoeding aan het Ministerie van Financiën voor de opbrengstderving bij de staatsloterij ten gevolge van het organiseren van de instantloterij (afdracht NIL) beëindigd. Derhalve is de omschrijving van dit artikel gewijzigd van «Afdracht Staatsloterij en Instantloterij» in «Afdracht Staatsloterij».

01.05 Ontvangsten uit exploitatie Domeinen

Opbouw ontvangstenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Ontvangsten
	1997
Stand ontwerp-begroting 1997	228 237
mutatie	+ 15 899
Stand 1e suppletore begroting 1997	244 136

Specificatie mutatie (x f 1000):

– Pacht: uit de hogere verkopen agrarische domein- gronden in 1996 vloeit een pachtderiving voort van f 1,8 mln. structureel	– 1 800
– Huren: het totaal geraamde bedrag aan te ontvangen huren wordt verhoogd met f 15 mln; f 14,7 mln. hiervan betreft de huren musea en Rijksarchiefdienst (beide vallend onder de middelenafpraak met OC&W). Deze huren waren niet in de oorspronkelijke raming opgenomen. De raming van de huren vallende onder de middelenafpraak met de RGD wordt verhoogd met f 0,3 mln. Hierin is een afname van de raming huurontvangsten uit hoofde van verhuur van ARBVO panden verwerkt. Deze afname hangt samen met de sneller dan verwachte verkoop van ARBVO- panden.	+ 15 029
– Overige gebruiksgevingsregelingen: deze raming wordt op basis van nieuwe inzichten verhoogd met f 2,67 mln. tot f 24 mln.	+ 2 670
	15 899

01.06 Ontvangsten uit verkoop Domeinen

Opbouw ontvangstenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Ontvangsten
	1997
Stand ontwerp-begroting 1997	485 662
mutatie	+ 123 738
Stand 1e suppletore begroting 1997	609 400

Specificatie mutatie (x f 1000):

–	Verkopen overige overtollige en verbeurd verklaarde zaken: een geplande betaling voor 1996 in verband met de verrekening bij verzelfstandigingen van het Rijksdienst voor het Wegverkeer heeft begin 1997 plaatsgevonden	+ 21 500
–	Verkopen Defensie objecten (roerend en onroerend): de mutatie betreft voornamelijk termijnbetalingen uit onder andere Oostenrijk en Spanje die zijn doorgeschoven van 1996 naar 1997	+ 56 231
–	Middelenafspraken verkopen onroerende zaken: de raming verkopen (vallende onder de middelenafpraak met de RGD) wordt verhoogd met f 21 mln. tot f 129 mln.	+ 21 007
–	Verkopen onroerende zaken toekomend aan IXB: de mutatie betreft voor circa f 20 mln. verkoop van agrarische objecten met niet-agrarische bestemmingen en voor f 5 mln. voornamelijk waterstaatsobjecten	+ 25 000
		+ 123 738

01.07 Diverse ontvangsten Domeinen

Opbouw ontvangstenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Ontvangsten
	1997
Stand ontwerp-begroting 1997	4 200
mutatie	+ 900
Stand 1e suppletore begroting 1997	5 100

De mutatie betreft de geraamde overdracht van Defensie-objecten. Deze opbrengsten vallen, evenals de desbetreffende verkoopopbrengsten bij ontvangstenartikel 01.06, onder de middelenafpraak met Defensie.

01.08 Ontvangsten Bureau Schade-afwikkeling

Opbouw ontvangstenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Ontvangsten
	1997
Stand ontwerp-begroting 1997	8 900
mutatie	+ 900
Stand 1e suppletore begroting 1997	9 800

Specificatie mutatie (x f 1000):

–	verhaalde schade op aansprakelijke derden	+ 200
–	Bureau Schade-afwikkeling berekent in het kader van haar verhaalsactiviteiten bureaunkosten door aan opdrachtgevers en aansprakelijke derden. Met name uit hoofde van de Verhaalswet ongevallen ambtenaren nemen de ontvangsten toe.	+ 300

- De premies die in het kader van het omslagstelsel aan de wagenparkbeheerders worden doorberekend nemen ten opzichte van 1996 toe met f 0,4 mln. Doordat in 1994 en 1995 per saldo de premieontvangsten groter waren dan de netto schadelast, werd in 1996 op de premie een bedrag van f 0,35 mln. in mindering gebracht. Voorts is de schadelast gestegen.
- + 400
+ 900

02.01 Winstuitkering De Nederlandsche Bank

Opbouw ontvangstenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Ontvangsten
	1997
Stand ontwerp-begroting 1997	1 325 000
mutatie	+ 425 000
Stand 1e suppletore begroting 1997	1 750 000

De raming van de winstafracht is opwaarts bijgesteld doordat DNB een hoger dan geraamde winst over 1996 heeft gehaald, hetgeen doorwerkt in de slotafdracht over 1996. Oorzaak hiervan waren met name de gerealiseerde koerswinsten op beleggingen als gevolg van de lager dan geraamde geldmarktrentes in 1996. Meerjarig wordt verhoging van de winstafracht geraamd door de beleggingsopbrengst over het uit de goudverkoop vrijkomende vermogen.

02.02 Rente De Nederlandsche Bank FMS-account

Opbouw ontvangstenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Ontvangsten
	1997
Stand ontwerp-begroting 1997	10 625
mutatie	+ 5 291
Stand 1e suppletore begroting 1997	15 916

De mutatie wordt met name veroorzaakt doordat Nederland een hoger dan geraamd saldo aanhoudt op de Foreign Military Service-account. Voorts zijn de dollarkoers en korte Amerikaanse rente hoger dan geraamd.

02.03 Ontvangsten Muntwezen

Opbouw ontvangstenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Ontvangsten
	1997
Stand ontwerp-begroting 1997	1 066
mutatie	+ 1 300
Stand 1e suppletore begroting 1997	2 366

Tegenover een hogere opbrengst uit het in circulatie brengen van de Marshall-munt staat een tegenvaller als gevolg van forse terugvloei van bijzondere munten (f 50 en f 10) uit voorgaande jaren. Per saldo wordt f 0,8 mln. geraamd aan nominale waarde van in circulatie gebrachte bijzondere munten. De schrotopbrengst van de terugvloei wordt geraamd op f 0,5 mln.

02.07 Diverse ontvangsten financiën binnenland

Opbouw ontvangstenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Ontvangsten
	1997
Stand ontwerp-begroting 1997	2 847
mutatie	- 862
Stand 1e suppletore begroting 1997	1 985

Specificatie mutatie (x f 1000):

- de premie-ontvangsten in het kader van de Wet aansprakelijkheid kernongevallen vallen lager uit dan geraamd als gevolg van wijziging van het aansprakelijkheidsbedrag van een van de exploitanten door afnemend gebruik door beleggers van schuld op naam nemen de ontvangsten uit hoofde van het gebruik van schuldregisters af	- 192
	- 670
	- 862

02.12 Rente en aflossing diverse leningen

Opbouw ontvangstenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Ontvangsten
	1997
Stand ontwerp-begroting 1997	132 628
mutatie	+ 313 489
Stand 1e suppletore begroting 1997	446 117

Specificatie mutatie (x f 1000):

- rente-derving (f 1,261 mln.) en lagere aflossing (f 2,250 mln.) ten gevolge van de vervroegde aflossing in 1996 door de NV Nederlands Inkoopcentrum van de aan haar bij verzelfstandiging verstrekte achtergestelde lening van f 15 mln.	- 3 511
- verkoopopbrengst van achtergestelde obligaties ING-Groep (f 316 mln. aflossingsdeel en f 1 mln. rente-deel). De obligaties zouden op 15 maart 2001 in één keer geheel à pari (f 268,9 mln.) zijn afgelost. Vanaf 1998 treedt een jaarlijkse rentederving op van f 26,9 mln.	+ 317 000
	+ 313 489

03.03 Ontvangsten Europese Investeringsbank

Opbouw ontvangstenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Ontvangsten
	1997
Stand ontwerp-begroting 1997	4 304
mutatie	+ 15
Stand 1e suppletore begroting 1997	4 319

Via de Europese Investeringsbank hebben de EU-lidstaten in 1971 een lening aan Turkije verstrekt. De ontvangsten (rente en aflossingen) betreffen het Nederlandse aandeel in de terugbetalingen door Turkije die voor een deel in dollars luidt. De mutatie wordt veroorzaakt door een verandering van de begrotingskoers van de US-dollar.

03.06 Exportkredietverzekering

Opbouw ontvangstenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Ontvangsten
	1997
Stand ontwerp-begroting 1997	460 000
mutatie	+ 280 000
Stand 1e suppletore begroting 1997	740 000

De meevaller is het saldo van lagere ontvangsten uit Peru (f 38 mln. is reeds ontvangen in december 1996 in plaats van januari 1997) en hogere ontvangsten ten gevolge van een continue goed betalingsgedrag van de belangrijke landen (waaronder Argentinië, Iran, Rusland en Polen), waarmee consolidatie-regelingen zijn afgesloten.

Meerjarig zijn ontvangstenmeevallers verwerkt van f 120 mln. (1998) en f 50 mln. (1999).

04.03 Ontvangsten uit verrichte werkzaamheden, Belastingdienst

Opbouw ontvangstenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Ontvangsten
	1997
Stand ontwerp-begroting 1997	534 113
mutatie	+ 27 600
Stand 1e suppletore begroting 1997	561 713

Deze mutatie vloeit voort uit de doorberekening aan de Sociale Verzekeringsfondsen van de loon- en prijsstijgingen over 1996 die op grond van afspraken aan deze fondsen worden doorberekend.

04.04 Bijdrage van de EU in de inningskosten van EU-douanerechten

Opbouw ontvangstenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Ontvangsten
	1997
Stand ontwerp-begroting 1997	357 000
Mutatie	- 19 000
Stand 1e suppletore begroting 1997	338 000

Door een lager dan geraamde opbrengst aan invoerrechten voor de EU, neemt de bijdrage van de EU (10% van de invoerrechten) af met f 19,0 mln.

B. Belastingontvangsten

Algemeen

Voor 1997 wordt het totaal van de belastingontvangsten geraamd op f 163,2 mld. Dit is een opwaartse bijstelling van f 2,7 mld. ten opzichte van de ontwerp-begroting (Miljoenennota 1997). Deze bijstelling is het saldo van macro- en diverse autonome mutaties.¹ Tabel 1 geeft een overzicht van de omvang van de oorzaken van deze bijstelling.

Tabel 1. Mutatie in budgettair beeld sedert de ontwerp-begroting (x f 1 mld.)

Stand belastingraming ontwerp-begroting 1997	160,6
Totale mutatie	+ 2,7
wv macro-mutaties	+ 3,3
wv autonome mutaties	- 0,6
Stand belastingraming 1e suppletore begroting 1997	163,2

In de macro-economische bijstelling is inbegrepen de doorwerking van de realisatie 1996 van f 2,6 mld., zoals is toegelicht in de Voorlopige Rekening. Daarnaast heeft het nieuwe economische beeld voor 1997, gepresenteerd in het Centraal Economisch Plan 1997, geleid tot mutaties.

De bijstellingen uit hoofde van het Centraal Economisch Plan 1997 zijn te verdelen in twee categorieën: de winstafhankelijke belastingen en de niet-winstafhankelijke belastingen.²

– winstafhankelijke belastingen

Voor de raming van de winstafhankelijke belastingen wordt onder meer gebruik gemaakt van het overig inkomen zoals dit door het CPB wordt geraamd. Voor 1996 raamt het CPB een minder gunstige en voor 1997 een gunstigere ontwikkeling van het overig inkomen in vergelijking met de Macro-Economische Verkenning 1997. Bij de beoordeling van deze ontwikkeling van de winstgevendheid is zoals gebruikelijk tevens de ontwikkeling van de aanslagontwikkeling in de analyse betrokken.

De raming van de inkomstenbelasting is met f 1,4 mld. neerwaarts bijgesteld. Hiervan is f 0,5 mld. toe te schrijven aan de doorwerking van de tegenvaller in 1996. Zoals is geanalyseerd in de Voorlopige Rekening 1996 is deze tegenvaller veroorzaakt door lagere kasontvangsten over het belastingjaar 1995, bij zowel particulieren als ondernemingen. Daarnaast wordt de grondslag voor de jaren 1996 en 1997 negatief beïnvloed door

¹ Autonome mutaties zijn veranderingen in de belastingopbrengst als gevolg van fiscale wetswijzigingen of maatregelen in de uitvoerings sfeer van de belastingdienst. Macro-mutaties betreffen mutaties in de belastingopbrengst als gevolg van wijzigingen in de geraamde grondslagen, bijvoorbeeld als gevolg van veranderingen in het economische beeld of doordat de realisatie van de realisatie in het voorafgaande jaar.

² Onder winstafhankelijke belastingen wordt hier verstaan de inkomstenbelasting en de vennootschapsbelasting.

een groter dan geraamd gebruik van aftrekposten en een naar verwachting verdere verschuiving van winstinkomen naar VpB. De veronderstelde oploop in het gebruik van aftrekposten is gebaseerd op recente cijfers van het CBS die er op wijzen dat het rentebedrag over uitstaande hypotheekschulden en het bedrag aan aftrekbare lijfrentepremies over 1996 meer dan trendmatig is gestegen.

De bijstelling van de vennootschapsbelasting bedraagt f 1,8 mld. Het grootste gedeelte van de bijstelling (f 1,3 mld.) hangt samen met de structurele doorwerking van de meevaller in 1996. Daarnaast zijn de VpB-opbrengsten uit hoofde van gas met f 0,6 mld. naar boven bijgesteld als gevolg van de hogere raming van de olieprijs en de dollarkoers.

– *niet-winstafhankelijke belastingen*

Bij de kostprijsverhogende belastingen zijn zowel de volume- als de prijsontwikkeling van de particuliere consumptie opwaarts bijgesteld. Dit heeft (bovenop de doorwerking van de meevaller in 1996) geleid tot een hogere endogene groei van de omzetbelasting. Bij de loonbelasting is de invloed te zien van de iets grotere groei van de werkgelegenheid.

De verwachte belastingopbrengst is – ten opzichte van de raming Miljoenennota 1997 – met f 0,6 mld. neerwaarts bijgesteld uit hoofde van enkele autonome mutaties. De voorgenomen verhoging van de ouderenaftrek en de aanvullende ouderenaftrek gaat voor de helft reeds per 1 juli 1997 in. Eerder was het voornemen om deze verhoging volledig te laten ingaan per 1 januari 1998. Met ingang van 1 juli 1997 wordt de ouderenaftrek met f 370 verhoogd en wordt de aanvullende ouderenaftrek met f 158 verhoogd. Dit leidt tot een derving van loonbelasting van f 20 mln. in 1997.

Twee andere belangrijke autonome mutaties betreffen de fasering in de verhoging van de tabaksaccijns in plaats van de oorspronkelijk voorgenomen verhoging per 1 februari 1997 en de teruggave wijnaccijns. Op grond van een uitspraak van het Europese Hof wordt dit jaar circa f 400 mln. aan ten onrechte geïnde accijns op vruchtenwijn met betrekking op de periode 1989–1993 teruggegeven.

Onderstaand wordt per artikel een overzicht gegeven van de mutaties van de belastingsoorten vanaf de ontwerp-begroting. Deze ramingen zijn conform de stand in de Voorjaarsnota 1997. De mutaties van meer dan f 50 mln. worden per belastingsoort nader toegelicht.

De bedragen in de volgende tabellen zijn *na* aftrek van de aandelen toekomende aan het Provinciefonds en de afdracht aan de Europese Unie. De bedragen in de toelichtingen bij de tabellen hebben zoals gebruikelijk betrekking op de opbrengst *voor* aftrek van de aandelen toekomend aan het Provinciefonds en de afdracht aan de Europese Unie.

04.05 Inkomstenbelasting

Opbouw ontvangstenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Ontvangsten
	1997
Stand ontwerp-begroting 1997	6 075 491
mutatie	– 1 386 420
Stand 1e suppletore begroting 1997	4 689 071

De raming van de inkomstenbelasting is met f 1,4 mld. neerwaarts bijgesteld. Hiervan is f 0,5 mld. toe te schrijven aan de doorwerking van de tegenvaller in 1996. Zoals is geanalyseerd in de Voorlopige Rekening

1996 is deze tegenvaller veroorzaakt door lagere kasontvangsten over het belastingjaar 1995, bij zowel particulieren als ondernemingen. Daarnaast wordt de grondslag voor de jaren 1996 en 1997 negatief beïnvloed door een groter dan geraamd gebruik van aftrekposten en een naar verwachting verdere verschuiving van winstinkomen naar VpB. De veronderstelde oploop in het gebruik van aftrekposten is gebaseerd op recente cijfers van het CBS die er op wijzen dat het rentebedrag over uitstaande hypotheekschulden en het bedrag aan aftrekbare lijfrentepremies over 1996 meer dan trendmatig is gestegen.

04.06 Vermogensbelasting

Opbouw ontvangstenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Ontvangsten
	1997
Stand ontwerp-begroting 1997	1 525 062
Mutatie	- 89 127
Stand 1e suppletore begroting 1997	1 435 935

Ten opzichte van de ontwerp-begroting is de raming van de vermogensbelasting met f 0,1 mld. neerwaarts bijgesteld.

Deze bijstelling is hoofdzakelijk een doorwerking van de realisatie in 1996.

04.07 Vennootschapsbelasting

Opbouw ontvangstenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Ontvangsten
	1997
Stand ontwerp-begroting 1997	24 638 664
Mutatie	+ 1 802 346
Stand 1e suppletore begroting 1997	26 441 010

Ten opzichte van de ontwerp-begroting is de raming voor de vennootschapsbelasting met f 1,8 mld. opwaarts bijgesteld.

Het grootste gedeelte van de bijstelling (f 1,3 mld.) hangt samen met de structurele doorwerking van de meevaller in 1996. Daarnaast zijn de VpB-opbrengsten uit hoofde van gas met f 0,6 mld. naar boven bijgesteld als gevolg van de hogere raming van de olieprijs en de dollarkoers.

04.08 Loonbelasting

Opbouw ontvangstenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Ontvangsten
	1997
Stand ontwerp-begroting 1997	39 057 432
Mutatie	+ 534 762
Stand 1e suppletore begroting 1997	39 592 194

Ten opzichte van de ontwerp-begroting is de raming voor de loonbelasting met f 0,6 mld. opwaarts bijgesteld.

De grondslag is opwaarts bijgesteld op basis van informatie uit de realisatie 1996 en de iets grotere groei van de werkgelegenheid.

Daarnaast gaat de voorgenomen verhoging van de ouderenaftrek en de aanvullende ouderenaftrek voor de helft reeds per 1 juli 1997 in. Eerder was het voornemen om deze verhoging volledig te laten ingaan per 1 januari 1998. Met ingang van 1 juli 1997 wordt de ouderenaftrek met f 370 verhoogd en wordt de aanvullende ouderenaftrek met f 158 verhoogd. Dit leidt tot een derving van loonbelasting van f 20 mln. in 1997.

04.09 Dividendbelasting

Opbouw ontvangstenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Ontvangsten
	1997
Stand ontwerp-begroting 1997	2 386 623
Mutatie	+ 69 321
Stand 1e suppletore begroting 1997	2 455 944

De raming voor de dividendbelasting is ten opzichte van de ontwerp-begroting opwaarts bijgesteld met f 0,1 mld. Deze bijstelling is het gevolg van de realisatie 1996.

04.10 Kansspelbelasting

Opbouw ontvangstenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Ontvangsten
	1997
Stand ontwerp-begroting 1997	183 206
Mutatie	+ 24 757
Stand 1e suppletore begroting 1997	207 963

04.11 Motorrijtuigenbelasting

Opbouw ontvangstenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Ontvangsten
	1997
Stand ontwerp-begroting 1997	3 925 000
Mutatie	+ 155 000
Stand 1e suppletore begroting 1997	4 080 000

Ten opzichte van de ontwerp-begroting is de raming voor de motorrijtuigenbelasting met f 0,2 mld. opwaarts bijgesteld.

Deze bijstelling is hoofdzakelijk het gevolg van de realisatie 1996.

04.12 Accijns van lichte olie

Opbouw ontvangstenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Ontvangsten
	1997
Stand ontwerp-begroting 1997	6 521 126
Mutatie	- 29 709
Stand 1e suppletore begroting 1997	6 491 417

04.13 Accijns van minerale oliën

Opbouw ontvangstenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Ontvangsten
	1997
Stand ontwerp-begroting 1997	4 010 715
Mutatie	+ 14 855
Stand 1e suppletore begroting 1997	4 025 570

04.14 Wijnaccijns en accijns van mousserende dranken

Opbouw ontvangstenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Ontvangsten
	1997
Stand ontwerp-begroting 1997	336 702
Mutatie	- 406 023
Stand 1e suppletore begroting 1997	- 69 321

Ten opzichte van de ontwerp-begroting is de raming voor de wijnaccijns met f 0,4 mld. neerwaarts bijgesteld. Deze bijstelling is hoofdzakelijk het gevolg van de teruggave van de wijnaccijns. Op grond van een gerechtelijke uitspraak wordt dit jaar circa f 400 mln. aan ten onrechte geïnde accijns op vruchtenwijn met betrekking op de periode 1989-1993 teruggegeven.

04.15 Alcoholaccijns

Opbouw ontvangstenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Ontvangsten
	1997
Stand ontwerp-begroting 1997	856 610
Mutatie	+ 34 660
Stand 1e suppletore begroting 1997	891 270

04.16 Bieraccijns

Opbouw ontvangstenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Ontvangsten
	1997
Stand ontwerp-begroting 1997	599 132
Mutatie	+ 9 903
Stand 1e suppletore begroting 1997	609 035

04.18 Tabaksaccijns

Opbouw ontvangstenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Ontvangsten
	1997
Stand ontwerp-begroting 1997	3 069 930
Mutatie	- 133 690
Stand 1e suppletore begroting 1997	2 936 240

Ten opzichte van de ontwerp-begroting is de raming voor de tabaksaccijns met f 0,1 mld. neerwaarts bijgesteld. Deze bijstelling is hoofdzakelijk het gevolg van de fasering in de verhoging van de tabaksaccijns in plaats van de oorspronkelijk voorgenomen verhoging per 1 februari 1997.

04.20 Belasting van personenauto's en motorrijwielen

Opbouw ontvangstenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Ontvangsten
	1997
Stand ontwerp-begroting 1997	4 302 854
Mutatie	69 321
Stand 1e suppletore begroting 1997	4 372 175

Ten opzichte van de ontwerp-begroting is de raming voor de BPM met f 0,1 mld. opwaarts bijgesteld. Deze bijstelling is het saldo van de realisatie in 1996 (f 0,3 mld.) en een neerwaartse bijstelling van de raming van de autoverkopen in 1997 (f 0,2 mld.).

04.21 Omzetbelasting

Opbouw ontvangstenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Ontvangsten
	1997
Stand ontwerp-begroting 1997	43 198 765
Mutatie	+ 1 332 644
Stand 1e suppletore begroting 1997	44 531 409

Ten opzichte van de ontwerp-begroting is de raming voor de omzetbelasting met f 1,5 mld. opwaarts bijgesteld. Deze bijstelling is het gevolg

van de doorwerking van de realisatie in 1996 en de opwaartse bijstelling van de volume- en prijsontwikkeling van de particuliere consumptie in 1997.

04.22 Belastingen van rechtsverkeer

Opbouw ontvangstenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Ontvangsten
	1997
Stand ontwerp-begroting 1997	4 986 161
Mutatie	+ 510 004
Stand 1e suppletore begroting 1997	5 496 165

Ten opzichte van de ontwerp-begroting is de raming voor de belastingen van rechtsverkeer met f 0,5 mld. opwaarts bijgesteld. Deze bijstelling is het gevolg van de realisatie 1996.

04.23 Rechten van successie, van overgang en van schenking

Opbouw ontvangstenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Ontvangsten
	1997
Stand ontwerp-begroting 1997	1 817 201
Mutatie	+ 193 108
Stand 1e suppletore begroting 1997	2 010 309

Ten opzichte van de ontwerp-begroting is de raming voor de rechten van successie, van overgang en van schenking met f 0,2 mld. opwaarts bijgesteld. Deze bijstelling is het gevolg van de doorwerking van de realisatie in 1996 en de toename van de vermogens.

04.24 Overige belastingontvangsten

Opbouw ontvangstenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Ontvangsten
	1997
Stand ontwerp-begroting 1997	108 933
Mutatie	- 39 612
Stand 1e suppletore begroting 1997	69 321

04.25 Belasting op een milieugrondslag

Opbouw ontvangstenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Ontvangsten
	1997
Stand ontwerp-begroting 1997	3 426 438
Mutatie	64 370
Stand 1e suppletore begroting 1997	3 490 808

Ten opzichte van de ontwerp-begroting is de raming voor de belastingen op een milieugrondslag met f 0,1 mld. opwaarts bijgesteld. Deze bijstelling is hoofdzakelijk het gevolg van de realisatie 1996.

04.26 Verbruiksbelasting van alcoholvrije dranken en van enkele andereprodukten, na aftrek van het aandeel toekomende aan het Provinciefonds

Opbouw ontvangstenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Ontvangsten
	1997
Stand ontwerp-begroting 1997	425 829
Mutatie	- 19 806
Stand 1e suppletore begroting 1997	406 023

04.30 Ontvangsten die ten behoeve van het Gemeentefonds worden afgezonderd

Opbouw ontvangstenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Ontvangsten
	1997
Stand ontwerp-begroting 1997	- 20 716 900
Mutatie	+ 167 700
Stand 1e suppletore begroting 1997	- 20 549 200

De bijstelling is het saldo van mutaties die zich ten opzichte van de ontwerp-begroting 1997 hebben voorgedaan in de uitgaven van het gemeentefonds.

Voor een toelichting op deze mutaties en voor een overzicht van de overige mutaties die zich op het gemeentefonds hebben voorgedaan wordt verwezen naar de 1e suppletore begroting 1997 van het gemeentefonds.

Wetsartikel 3

Terugbetalingen van belastingontvangsten uit eerdere jaren worden altijd in mindering gebracht op de ontvangsten van het lopende jaar. Artikel 23, lid 4, sub b in combinatie met artikel 5, lid 4 van de Comptabiliteitswet biedt hiervoor de mogelijkheid. Daarbij wordt verondersteld dat de ontvangsten in het lopende jaar de terugbetalingen overtreffen. Dat is thans bij de terugbetaling van de wijnaccijns niet het geval. Strikt genomen mag het betrokken begrotingsartikel niet negatief zijn. Met het onderhavige wetsartikel wordt evenwel de mogelijkheid van een negatief ontvangstenartikel gecreëerd.

De Minister van Financiën,
G. Zalm